

PETRELIUKSENPORTTI
Vuorovaikutusraportti

Diaarinumero: 12987-2019
Asemakaavatunnus: 10/2022

Asemakaavanmuutos

16.8.2024

Kaupunginosa: Luolavuori

Osoite: Peltolantie 3

Kuva 1 Kaavanmuutosalueen sijainti. Alue on rajattu viivalla. (© Turun kaupunki.)

Sisällysluettelo

1.	Vuorovaikutusraportin tarkoitus	1
2.	Kaavoituksen tavoitteet	1
2.1	Aloite	1
2.2	Tavoitteet	1
3.	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma	2
3.1	Yhteenveto osallistumis- ja arviointisuunnitelman perusteella annetuista kirjallisista mielipiteistä	2
3.2	Lausunnot ja muut viranomaisten kannanotot	6
4.	Aloituskokous viranomaisille	7
5.	Yleisötilaisuus	9
5.1	Valmisteluvaiheen yleisötilaisuus	9
5.2	Yhteenveto huhtikuussa 2024 saapuneista mielipiteistä	9
	Liite 1: Yleisötilaisuuden muistio	14

1. Vuorovaikutusraportin tarkoitus

Tässä vuorovaikutusraportissa kuvataan tiivistetysti kaavoituksen vuorovaikutusta Petreliuksenportti-asemakaavanmuutoksen osallisten kanssa. Kaavan valmistelussa osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työnteekoon ja muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Raporttiin on koottu kirjallisten mielipiteiden ja lausuntojen pääkohdat, niihin liittyvät kaavoituksen vastineet sekä yhteenvedot yleisötilaisuuksista ja viranomaisneuvotteluista. Vuorovaikutusraporttia päivitetään kaavoituksen edetessä.

2. Kaavoituksen tavoitteet

2.1 Aloite

Kaava-aloitteen teki 21.10.2019 Jatke Länsi-Suomi Oy Kansaneläkelaitoksen valtuuttamana.

2.2 Tavoitteet

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi tavoitteet 6.9.2022 § 326. Tavoitteita on päivitetty kaavaluonnosvaiheessa. Päivitettyjen tavoitteiden mukaan alueelle suunnitellaan uusi viihtyisä, kestävä ja toiminnoiltaan monipuolinen asuinalue, jonne rakennetaan myös liike- ja palvelutiloja. Rakentaminen sopii yhteen ympäristön kanssa ja tukee Petreliuksen alueen vehreää ominaisluonnetta. Vanha lastenkotikotirakennus suojellaan ja osa nykyisistä istutuksista säilytetään. Huomioidaan arvokkaat luontoalueet. Tontin halki järjestetään yleinen kävely-yhteys Honkamäenpuistoon.

Alustavien luonnosten perusteella alueelle voisi sijoittua enintään noin 1 000 asukasta. Vähintään 25 % asunnoista suunnitellaan perheasunnoiksi, joissa on vähintään kaksi makuuhuonetta ja joiden pinta-alan tulee olla vähintään 63 h-m².

Asuntotarjonnan monipuolistamiseksi rakennetaan kerrostalojen lisäksi myös kytkeytyjä pientaloja. Pientalotonttien lisääminen on kaupunginvaltuuston 23.8.2021 § 180 hyväksymän pormestariohjelman mukaista.

3. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Petrelituksenportin kaavanmuutoksen alkuvaiheessa kaavoitus laati osallistumis- ja arviointisuunnitelman (päiväty 30.8.2022). Siinä kerrotaan kaavanmuutoksen lähtökohdista, kaavan vaikutusten arvioinnista sekä osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä eli siitä, kuinka osalliset voivat vaikuttaa kaavanmuutokseen ja antaa siitä mielipiteitä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä asiakaspalvelussa, kaupungin ilmoitustaululla (Puolalankatu 5) ja kaupungin internetsivulla 30.8.2022–31.10.2022.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman perusteella saapui kirjeitse yhteensä yhdeksän mielipidekirjettä, joista kaksi oli lähialueen taloyhtiöiltä, viisi yksityishenkilöiltä, yksi Turku Energia Sähköverkot Oy:ltä ja yksi Turun luonnonsuojeluyhdistykseltä. Lisäksi saatiin suullisia mielipiteitä, ja Turun museokeskus antoi 9.2.2022 lausunnon rakennushistoriallisesta selvityksestä. Monet mielipiteiden lähettäjistä toivoivat pienempää rakentamismäärää sekä luonto- ja kulttuurihistoria-arvojen säilyttämistä. Osa heistä oli huolissaan vaikutuksista liikenteeseen.

3.1 Yhteenveto osallistumis- ja arviointisuunnitelman perusteella annetuista kirjallisista mielipiteistä

Seuraavaksi esitetään tiivistelmä asukkaiden, muiden yksityishenkilöiden ja taloyhtiöiden mielipiteistä sekä Turun luonnonsuojeluyhdistyksen mielipiteestä. Mielipiteiden pääkohdat on ryhmitelty aiheen mukaan, ja kutakin aihetta käsittelevän kohdan lopussa on lyhyt vastine kaavoitukselta.

Mielipiteet uusista rakennuksista

- Rakentamisen tulisi rajoittua vain niille alueille, jotka ovat jo ennestään rakennettuja tai asfaltoituja.
- Rakentamisen määrää pitää pienentää.
- Taloja tulisi olla vähemmän ja harvemmassa.
- Rakennusten tulisi olla matalampia.
- Rakennuksissa tulisi olla enintään 5 kerrosta.
- Rakennuksissa tulisi olla enintään 3–5 asuinkerrosta.
- Alueen rakennuskanta voisi olla myös monimuotoisempi. Esimerkiksi kävely-yhteyden koillispuolella voisi olla rivi-, ketju- tai paritaloja.
- Asemakaavassa tulee määrätä asunnon huoneistomäärästä tai huoneiden lukumäärästä.
- Kaupungilla on rakennuspaikkoja lähempänä keskustaakin.

Kaavoituksen vastine:

Suunnitelmassa rakennukset sijaitsevat enimmäkseen alueilla, jotka ovat jo valmiiksi rakennettuja. Päämääränä on, että rakennettujen ja asfaltoitujen alueiden pinta-ala vähennee verrattuna nykytilaan.

Osaan kortteleista suunnitellaan kaupunkimaisia pientaloja, esimerkiksi townhouse- tai rivitaloja. Asuinkerrostaloissa on kaavaluonnoksessa enintään kahdeksan kerrosta, jotta ne sopisivat yhteen Peltolantien toisella puolella olevien talojen kanssa. Yhteensopi- vuutta lisää myös se, että rakennukset sijoitetaan melko väljästi. Niiden väliin ja viereen jää istutusalueita, ja metsä näkyy rakennusten välistä Peltolantien suuntaan erityisesti Lamellit-versiossa. Rakentamisen määrä tarkentuu suunnittelun edetessä.

Mielipide nykyisen kuntoutuskeskusrakennuksen säilyttämisestä

Esitän, että selvitetään kokonaisvaltaisesti mahdollisuudet kuntoutuskeskusrakennuksen uusiokäyttöön. Arkkitehti, professori Aarne Ehojen suunnittelema rakennuskokonaisuus on arkkitehtonisesti mielenkiintoisen, ja se oli omana aikanaan merkittävä.

Tulisi tarkastella, onko taloudellisesti perusteltua jättää käyttämättä uusiokäytön mahdollisuudet. Lisäksi olisi paikallaan käydä läpi, kuinka eri vaihtoehdot vaikuttavat ympäristön kuormitukseen ja hiilijalanjälkeen. Olemassa olevan rakennuskannan säilyttäminen on ilmastoteko. Kaupunkikuvan monipuolisuus ja eri aikakausiin liittyvä kerroksellisuus lisäävät myös ympäristön viihtyisyyttä. Vähintäänkin olisi syytä selvittää, voitaisiinko säilyttää ainakin jokin osa rakennuksista.

Kaavoituksen vastine:

Arkkitehtuuritoimisto B & M on arvioinut mahdollisuuksia kuntoutuskeskusrakennuksen jatkokäyttöön yhdessä A-Insinöörit Oy:n kanssa kesällä 2024. Arvion mukaan rakennusta pitäisi korjata niin paljon, ettei sen säilyttäminen ole perusteltua taloudellisesti eikä ilmastovaikutusten kannalta. Lausunnosta kerrotaan tarkemmin kohdassa 3.2.

Mielipiteet lastenkotirakennuksesta (aiemmin lastenkotina toiminut Gustafsborg-niminen klassistinen rakennus tontin pohjoisosassa)

- Tulee jättää enemmän tilaa suojeltavan lastenkotirakennuksen ympärille.
- Suojeltava rakennus tulee kaavoittaa julkiseen käyttöön.

Kaavoituksen vastine:

Suunnitelmia on muutettu niin, että jää enemmän tilaa entisen lastenkotirakennuksen ympärille.

Mielipiteet liikennejärjestelyistä

- Ajoyhteydet tulee järjestää muualta kuin Ruiskadulta.
- Autot eivät saa kulkea Luolavuorenkujan eivätkä Rypsipolun kautta.
- Alueella on erittäin vilkas liikenne. Rakentaminen lisää liikennemäärää ja heikentää liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta.
- Autopaikkoja tarvitaan yksi kullekin asunnolle sekä mahdollisten liiketilojen vaatimat pysäköintipaikat.
- On huomioitava paremmin alueen sisäiset kävely- ja pyöräilyreitit, jotta ei ohjata kävelijöitä ja pyöräilijöitä Peltolantien varteen.

Kaavoituksen vastine:

Alueelta osoitetaan ajoyhteyksiä Ruiskadun lisäksi Peltolantielle. Liikennekonsultti on tehnyt liikennetuotosarvion, jonka mukaan liittymät toimivat myös uuden rakentamisen toteuduttua. Liikennemäärän lisääntyminen ei lisää ruuhkaa, vaan Peltolantien kapasiteetti riittää, mutta tonttiliittymien suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota sujuvuuteen ja turvallisuuteen. Kaavan vaikutusta Ruiskadun liikennemäärää voidaan vähentää rajoittamalla läpiajoa kaavanmuutosalueella.

Autopaikkamäärä mitoitetaan Turun kaupungin rakennusjärjestyksen mukaisesti. Rakennusjärjestyksen mukaan kerrostaloasunnoille tarvitaan Petreliuksenportti-kaavanmuutosalueella yksi autopaikka 120 kerrosneliömetriä kohti ja pientaloille yksi autopaikka kutakin asuntoa kohti sekä lisäksi vieraspaikkoja vähintään yksi kymmentä asuntoa kohti.

Mielipiteet viher- ja ulkoilualueiden huomioimisesta

- Tulee säilyttää alueen vehreys/puistomaisuus.
- Tarvitaan leveä istutusalue Peltolantien varteen.
- Ulkoilualueet/metsä tulee säilyttää.
- Takamaanpuiston virkistyskäyttöä ei saa mitenkään rajoittaa nykyisen asfaltoidun alueen ulkopuolella.
- Metsää ei tule pienentää yhtään.
- On arvioitava tarkasti vaikutukset luontoon/virkistysalueisiin.
- Olemme huolissamme lähiluonnon kuormituksen kasvusta. Alueella liikutaan paljon jo nyt, ja kaavanmuutoksen myötä asukasmäärä kasvaa.
- Tulee suunnitella enemmän kuin yksi kävelyreitti Honkamäenpuistoon.
- Toivottavasti tasoitetaan nykyisiä polkuja tontin länsireunassa ja parannetaan niiden valaistusta.
- Voisi säilyttää hiekkakentän tontin länsiosassa [kuntoutuskeskuksen takana].

Kaavoituksen vastine:

Turun kaupungin maisema-arkkitehti on tehnyt vuonna 2024 alustavan puustoselvityksen, jossa metsäiset alueet on arvoluokitettu. Maisemallisesti erityisen merkittäviä mentyjä kasvaa etenkin rakennusten vieressä ja metsänreunoissa. Peltolantien varressa istutetulla piha-alueella kasvaa nuorempaa puustoa, josta osa on huonohkossa kunnossa. Kyseisillä kadunvarren puilla on merkitystä kokonaisuutena, ei niinkään yksittäisinä puina.

Kaavaluonnoksessa esitetään säilytettäväksi valtaosa tontin metsäalueista. Avoimemmilta istutusalueilta joudutaan kaatamaan puita, mutta puustoa voidaan säilyttää muun muassa Peltolantien varrella tien ja rakennusten välissä. Puustoselvitystä varten kaupunki mittasi puiden tarkkoja sijainteja. Suunnitelmaa tarkennetaan mittausten ja selvityksen perusteella kaavan valmistelun aikana.

Faunatica Oy:n vuonna 2022 laatiman hyönteisselvityksen mukaan kuntoutuskeskustontin länsiosassa on uhanalaisia linnunhernetikkukoita. Lisäksi tontin reunalla on luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita haavikko- ja lehtoalueita (Ympäristökonsultointi Jynx Oy, 2020: Kelan tontin luontoselvitys).

Kun kaavaluonnos on hyväksytty, laaditaan kaavaehdotus. Siihen merkitään arvokkaat luonnonympäristöt luontoselvitysten mukaisesti. Lisäksi ehdotuksessa annetaan määräyksiä toimenpiteistä, joilla turvataan lajien ja luontotyyppien säilyminen jatkossakin. On muun muassa tarpeen ohjata ihmisten kulkua pois tikkukoialueilta esimerkiksi matalilla muureilla.

Tontin halki voidaan järjestää useita kävely-yhteyksiä Honkamäenpuistoon. Kaavaluonnoksessa yksi niistä on suora ja toiset mutkittelevampia.

Tiivistelmä Turun luonnonsuojeluyhdistyksen mielipiteestä, 30.10.2022

- Vanhan rakennetun ympäristön ottaminen asumiskäyttöön on kannatettava asia.
- Maisema-arkkitehti Maj-Lis Rosenbröijer säilytti olemassa olevia puita kuntoutuskeskuksen tontilla. Olisi hieno kunnianosoitus, jos samat puut voitaisiin edelleen säilyttää.
- Huonokuntoiset ja välttämättä pois kaadettavat puut on säästettävä maisemointiin sekä maalahopuiksi.
- Tälle alueelle, hyvien bussiyhteyksien ja pyöräteiden lähelle, ei tarvita näin runsaasti tilaa henkilöautoille. Alueella on oltava riittävästi laadukkaita pyöräsuojia, jotta voidaan vähentää autopaikkamäärää.

- Honkamäenpuiston virkistyskäyttöarvo on todella suuri. On huomioitava, että asukasmäärän kasvaminen lisää maaston kulumista.
- Keinovaloa pitää välttää mahdollisuuksien mukaan.
- Honkamäenpuiston kallioinen rinne aiheuttaa haasteita hulevesisuunnittelulle. Autopaikkojen pintamateriaalin pitää olla vettä läpäisevää, ja vesien kerääntymistä tulee mallintaa huolellisesti ennen jatkosuunnittelua.
- Tehdyt luontoselvitykset on lisättävä kaavanmuutoksen internetsivulle.
- Luontoselvityksiä voisi vielä täydentää puiden lahottajalajiston, sammaleiden, hyönteisten ja hämähäkkieläinten osalta.
- Luontoselvityksessä (2020) numerolla 4 merkitty lehtokuvio pitää jättää kokonaisuudessaan rakentamisen ulkopuolelle. Myös muut lehtomaiset alueet ja hulevesiä keräävä painanne olisi hyvä jättää rakentamatta.
- Tulee poistaa suunnitelmasta maanpäälliset autopaikat suojeltavan rakennuksen, sen ulkorakennuksen ja uuden kerrostalon välistä. Siellä on lehtomaista kasvillisuutta, vanhoja omenapuita ja muita jäänteitä vanhasta puutarhasta kenties lasten- ja kotitoiminnan ajalta. Ulkorakennuksen vieressä nousee metsää kohti matala kallio-alue. Se lienee lähempää tarkastelua vaativa kallioketo, joka on tarpeen merkitä kaavassa luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaaksi.

Kaavoituksen vastine:

Alueesta on laadittu useita luontoselvityksiä, viimeisin vuonna 2022. Suunnittelun lähtökohtana pidetään luonnonympäristön säilyttämistä ja virkistysreittien ohjaamista niin, etteivät suojeltavat luontokohteet vaarannu.

Suunnittelussa huomioidaan Rosenbröijerin pihasuunnitelma, ja osa sen mukaisista istutuksista säilyy. Esimerkiksi sisäpihan pihlajat on kaavaluonnoksessa jätetty pihlajapuitoksi uuden aukion keskelle.

Ennen kaavaehdotuksen hyväksymistä tehdään hulevesiselvitys. Hulevesien käsittely alueella helpottuu kovan pinnan vähentyessä, ja hulevesien imeyttäminen ja viivyttäminen suunnitellaan osaksi asuinkortteleita. Alueella käytetään suunnittelun apuna kaupungin siniviherkerroinlaskuria (<https://www.turku.fi/siniviherkerroin>). Siniviherkerroin erittelee vihertehokkuutta eli kasvillisuuden ja ekologisesti hyödyllisten pintojen suhdetta rakennettuun pinta-alaan. Turun rakennusjärjestyksen mukaisesti alueen siniviherkerroin on asuintonteilla 0,8 ja päiväkotitontilla 0,7.

Autopaikkamäärä perustuu rakennusjärjestykseen (ks. s. 3), jossa on vaatimuksia myös pyöräpaikkojen laadusta ja määrästä. Osa aiemman suunnitelman autopaikoista on kaavaluonnoksessa poistettu suojeltavan rakennuksen ympäriltä. Kaavaehdotusvaiheessa tarkastellaan, voiko nykyistä kasvillisuutta säilyttää vieläkin enemmän.

Mielipiteessä mainittu kallioalue on tontin ulkopuolella. Sinne ei ole suunniteltu rakentamista.

Petreluksenportti-kaavanmuutoksen internetsivulle (<https://www.turku.fi/kaavoitus/petreluksenportti-12987-2019>) on lisätty ne luontoselvitykset, jotka oleellisin tavoin vaikuttavat kaavan valmisteluun.

Mielipiteet kaavan valmistelusta

- Kaavaa ei saisi valmistella, koska se on voimassa olevan yleiskaavan vastainen eikä uutta yleiskaavaa ole vahvistettu.
- Mielestämme Asunto Oy Lintusmäelle olisi tullut lähettää osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

Kaavoituksen vastine:

Asemakaavanmuutosalueen yleiskaavaa on muutettu. Siellä on nykyisin voimassa Yleiskaava 2029, joka tuli voimaan 10.8.2024. Uudessa yleiskaavassa Petreliuksen-portti-kaavanmuutosalue on palvelujen ja asumisen aluetta samoin kuin asemakaavaluonnoksessa.

Kaavoitus on lisännyt Asunto Oy Lintusmäen osallisuuteen ja lähettänyt Lintusmäelle isännöitsijän kautta kutsun 9.4.2024 pidettyyn yleisötilaisuuteen.

3.2 Lausunnot ja muut viranomaisten kannanotot

Turun museokeskus (Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo), 9.2.2022

Turun museokeskus antoi lausunnon Kansaneläkelaitoksen kuntoutustutkimuskeskus Petrean kulttuurihistoriallisesta arvosta sekä marraskuussa 2021 valmistuneesta arkkitehtitoimisto Ark-byroo oy:n tekemästä rakennushistoriaselvityksestä.

Turun museokeskus toteaa lausuntonaan, että Kansaneläkelaitoksen kuntoutustutkimuskeskus Petreasta ja samalla tontilla sijaitsevasta lastenkotirakennus Gustafsborgista tehty rakennushistoriaselvitys esittelee molempien rakennusten historian ja nykytilanteen. Selvitys tuo ilmi, että kuntoutustutkimuskeskus on Suomessa ainoa laatuaan, sillä vastaavanlaisia ei perustettu muualle Suomeen, vaikka näin alkujaan suunniteltiin. Rakennus on lisäksi säilyttänyt hyvin alkuperäiset ominaispiirteensä julkisivujen kuin pääosin myös sisätilojen osalta.

Selvitys ei tuo ilmi, että kuntoutustutkimuskeskuksen kulttuurihistoriallinen arvo olisi vähäinen, päinvastoin, kyseessä on toiminnaltaan ja sosiaalihistorialtaan ainutlaatuinen rakennus. Sen arkkitehtuuriin ja ympäristöön on aikoinaan panostettu valitsemalla tunnettu arkkitehti ja tunnettu maisemasuunnittelija. Museokeskus näkee käytettävissä olevien tietojen perusteella rakennuksella olevan kulttuurihistoriallista arvoa ja katsoo, että rakennuksen tuleva käyttötarkoitus tulee miettiä niin, että tulevassa asemakaavassa rakennuksen keskeisimmät osat voidaan merkitä suojelukohteeksi.

Samalla tontilla oleva Gustafsborgin entinen lastenkotirakennus on myös kulttuurihistoriallisesti arvokas. Rakennus on jo merkitty arvokkaaksi kohteeksi yleiskaavassa, ja rakennus tulee suojella asemakaavanmuutoksen yhteydessä.

Kaavoituksen vastine:

Kuntoutustutkimuskeskuksen rakennus edustaa ajalleen tyypillistä laitosrakentamista. Ark-byroo oy:n rakennushistoriaselvityksen perusteella rakennuksen arkkitehtuuriin ei liity erityisiä suojeluarvoja vaan rakentaminen on tavanomaista.

Kaavoituksen näkemys on, että pelkkä toiminnallinen ainutkertaisuus ei tässä tapauksessa riitä suojeluperusteeksi. Alkuperäinen käyttö on päättynyt, ja rakennus on teknisiltä ominaisuuksiltaan sellainen, ettei uudiskäytölle ole löytynyt toteuttajaa.

Arkkitehtuuritoimisto B & M Oy on antanut kesällä 2024 lausunnon mahdollisuuksista kuntoutuskeskusrakennuksen jatkokäyttöön. B & M arvioi myös rakennuksen rakennusteknisiä ominaisuuksia A-Insinöörit Oy:n kommenttien pohjalta. Rakennus on lausunnon perusteella osin heikkokuntoinen, mutta varsinaista kuntotutkimusta ei ole tehty.

B & M toteaa, että rakennus ei sovi tavanomaiseen asumiseen. Uusia mahdollisia toimintoja voisivat periaatteessa olla palveluasuminen tai toimitila, mutta rakennuksen tilajärjestelyt ja tontinkäyttö eivät sovellu hyvin niihinkään käyttötarkoituksiin. Lausunnon mukaan nykyisestä kuntoutuskeskusrakennuksesta voitaisiin mahdollisesti säilyttää vain

runko ja korjausrakentaminen olisi verrattavissa uudisrakentamiseen. Mikäli uudet rakennukset suunnitellaan ilmastokestäviksi, niiden hiilijalanjälki ei siis todennäköisesti ole oleellisesti suurempi kuin jos nykyistä rakennusta hyödyntämällä rakennetaan sama määrä rakennusoikeutta.

Tavoitteena on, että Gustafsborgin entinen lastenkotirakennus suojellaan.

Turku Energia Sähköverkot Oy, 27.10.2022

Kaavanmuutosalueen tuleville rakennuksille tarvitaan arviolta 2–3 sähkönjakelumuuntamo. Jakelumuntamoiden tulisi olla erillismuuntamoita ja sijaita Peltolantien varressa, ja niille tulisi merkitä alueet kaavaan. Kaavamuuotosalueelle on sijoitettu kaksi 10 kV kaapelia, jotka palvelevat kaavamuuotosalueen sähkönjakelua sekä osaltaan muun lähialueen sähkönjakelua.

Kaavamuuotosalueen reunaan, Peltolantien ja Ruispolun katualueille on sijoitettu 10 kV kaapeli, joka palvelee kaavamuuotosalueen ja lähialueen sähkönjakelua sekä 0,4 kV kaapeli, joka palvelee yksittäistä sähköliittymää. Lisäksi kaavamuuotosalueen reunaan, Peltolantien katualueelle on sijoitettu sähkönjakeluverkon käyttöön tarkoitettu suojaputki. Kaapeleiden siirtotarpeesta pitää ilmoittaa Turku Energialle hyvissä ajoin.

Kaavoituksen vastine:

Kaavassa tullaan osoittamaan alueet jakelumuntamoille. Kaavan valmistelun aikana keskustellaan muuntamoiden sijoittelusta Turku Energian kanssa. Asemakaavaehdotukseen merkitään aluevarauksia tärkeimmille johdoille, jotka kulkevat kaava-alueen halki, mutta sähkökaapeleita ei osoiteta erikseen, vaan ne huomioidaan jatkosuunnitteluvaiheessa.

4. Aloituskokous viranomaisille

Asemakaavan aloituskokous järjestettiin 25.1.2023. Aloituskokouksessa olivat läsnä kaupunkiympäristön palvelukokonaisuudesta kaavoituksen lisäksi liikennesuunnittelu, kaupunkirakentaminen, rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu, ympäristöterveys, sekä kunnossapito. Lisäksi paikalla olivat esteettömyyskoordinaattori, Turun museokeskus, Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos, Turku Energia Lämpö Oy, Turku Energia Sähköverkot Oy sekä Turun Vesihuolto Oy.

Aloituskokouksessa todettiin muun muassa seuraavaa:

Ympäristöterveys

Tontti sijaitsee hienolla alueella, ja ympärillä on hienoa luontoa. Alustavassa suunnitelmassa (osallistumis- ja arviointisuunnitelma) rakennukset on sijoitettu aika tiiviisti verrattuna Peltolantien toisella puolella oleviin kortteleihin.

Liikennesuunnittelu

Tonttiliittymien tulee olla toimivat ja turvalliset. Pitää kiinnittää huomiota myös Tähkäpuiston puolelta tulevaan liikenteeseen.

Vesihuolto

Alueen halki kulkee vesijohto. Johdon päälle tai viereen ei voi rakentaa, ja sen siirtokustannukset olisivat suuret.

Kulttuurihistoria ja nykyiset rakennukset

Petrean kuntoutuskeskuksesta tulee säilyttää isompi osa kuin on esitetty (alkuvaiheen) maankäyttöluonnoksissa, ainakin sisäpiha ja sitä ympäröivät rakennuksen osat. Purkamisen hiilijalanjälki on suuri. Lastenkotirakennuksen tuleva käyttötarkoitus tulee huomioida suunnittelussa jo varhaisessa vaiheessa.

Sähköverkot

Uuden rakentamisen massoittelu vaikuttaa siihen, kuinka paljon tarvitaan uusia muuntamoita, lähtökohtaisesti erillismuuntamoita Peltolantien varressa.

Paloturvallisuus

Puut ovat aiheuttaneet vaikeuksia asukkaiden pelastamiselle paloauton nostimella. Pelastuspaikkojen sijainneista kannattaa sopia hyvissä ajoin. Pihakannen päällä pelastuspaikkojen pitää kestää raskaan pelastusajoneuvon paino ja nostolava-auton jalkojen pistekuormat. Rakennusten lähetyville tarvitaan sammutusvesiasema.

Ympäristönsuojelu

Peltolantie 3:n paikkatiedoissa on merkintöjä mahdollisesti pilaantuneesta maasta. Merkinnät johtuvat alueella sijainneista kauppapuutarhoista. Kaavassa voisi määrätä, että maaperän pilaantuneisuutta tarkkaillaan aistinvaraisesti rakentamisen aikana. Jos silloin ilmenee merkkejä pilaantuneesta maasta, maaperää pitää tutkia tarkemmin.

Linnunhernetikkukoi on erittäin uhanalainen, erityisesti suojeltava ja kiireellisesti suojeltava laji. Sen elinalueelle ei voi rakentaa ilman merkittävää yhteiskunnallista syytä.

Hulevedet

Alue on valuma-alueen latvaosassa, eli sieltä tulevat vedet kulkevat pitkän matkan putkissa ja ojissa ja vaikuttavat koko valuma-alueen kokonaisuuteen. Siksi hulevesien viivytys tulee olemaan pakollista Petreliuksenportin kaavanmuutosalueella, jotta siellä syntyvät hulevedet eivät aiheuta ongelmia muualla. Metsästä tulevien vesien tulee voida virrata kaavanmuutosalueen läpi, niin että vedet eivät kerry talojen viereen.

Kaukolämpö

Jos alueelle tulee uusia kaukolämpöliittymiä, nykyiset kaukolämmön runkoputket pitää todennäköisesti uusida, koska ne ovat saneerauskuunnossa.

Maisema

Honkamäenpuisto kaavanmuutosalueen pohjoispuolella on osa kaupungin päävihervestoa. Metsäverkostotarkastuksessa se on osoitettu runkoyhteydeksi ja osa siitä on luokiteltu arvometsäksi, eli toisin sanoen metsäalue on merkittävä sekä luonnon että virkistyskäytön kannalta. On tärkeää, että rakentaminen jää riittävän kauas Honkamäenpuistosta ja muista säilyvistä luontoalueista, jotta luonto ei kärsi rakentamisen aikana.

Kaavoituksen aikana on syytä selvittää, voidaanko säilyttää tai palauttaa osia Maj-Lis Rosenbröjjerin pihasuunnitelmasta.

5. Yleisötilaisuus

5.1 Valmisteluvaiheen yleisötilaisuus

Petrelituksen portin valmisteluvaiheen yleisötilaisuus järjestettiin tiistaina 9. huhtikuuta 2024 Ruiskatu 8:n auditoriossa. Kaavoitusarkkitehti Satu Tiainen esitteli asemakaavanmuutoksen aikataulua, kaavoituksen tavoitteita ja suunnittelualueen nykytilaa.

Aloitteentekijän konsultti Janne Helin Arco Architecture Companysta esitteli alustavia maankäyttöluonnoksia, joita voi tarkastella kaavanmuutoksen [internetsivulla](#). Alustavia maankäyttövaihtoehtoja oli yleisötilaisuusvaiheessa kolme. Suunnittelun lähtökohtana on luoda aikaa kestävä kokonaisratkaisu.

Tilaisuudessa olivat paikalla lisäksi Turun kaupungin liikennesuunnittelija Harry Jaakkola, aloitteentekijän edustaja Jari Seppälä Jatke Oy:stä sekä kaavakonsultti Anni Reinikainen Arkkitehtuuritoimisto B & M Oy:stä. Puheenjohtajana toimi Pirkko Keskinen Turkuseurasta. Muita osallistujia yhteensä n. 100.

Yleisötilaisuuden muistio on liite 1 tämän vuorovaikutusraportin lopussa.

5.2 Yhteenveto huhtikuussa 2024 saapuneista mielipiteistä

Kaavoitus pyysi palautetta yleisötilaisuudessa esitellyistä suunnitelmista. 23.4.2024 mennessä saapui yhteensä 15 kirjallista mielipidettä. Niistä 8 oli kaavanmuutosalueen asunto-osakeyhtiöiltä ja loput yksityishenkilöiltä. Oheen on koottu mielipiteiden pääkohdat sekä kaavoituksen vastineet. Mielipiteissä kommentoidaan muun muassa rakennusten sopimista ympäristöön, rakentamisen määrää, liikennejärjestelyjä, vaikutuksia luontoon sekä rakentamisen vaikutusta naapureihin.

Mielipiteet rakennuksista

- Hyvä, että Petrelituksen alueelle suunnitellaan lisärakentamista ja palveluiden kehittämistä.
- Yleisötilaisuudessa esitetty Lamellit-maankäyttöluonnos on kehityskelpoinen. (Versiota Pisteet B ei vielä ollut tehty, kun yleisötilaisuus pidettiin.)
- Ei tulisi rakentaa ollenkaan kerrostaloja vaan mieluummin pientaloja.
- Townhouset sopivat ympäristöön.
- Kerrostalot eivät sovi ympäristöön.
- Suunniteltu rakennusmassa on kohtuuttoman raskas, eikä se tue nykyistä alueen vehreää ominaisluonnetta, vaan pikemminkin hävittää sen.
- Kaavanmuutos pilaa näkymät Peltolantien suunnalta.
- Rakennukset varjostavat naapuriasuntoja/naapuripihoja.
- Rakennusten/rakentamisen määrää tulisi vähentää.
- Rakennuksissa ei tulisi olla enempää kuin kuusi kerrosta. Metsän reunassa / tontin koillisosassa ehkä voi olla korkeampaa.
- Rakennukset on sijoitettava väljemmin, ja rakennusoikeutta saa olla enintään 35 000 kerrosneliometriä.
- Voisivatko uudet rakennukset sijaita nykyisen rakennuksen paikalla, ja voisiko myös niiden korkeus olla samankaltainen?
- Kadunvarsitalojen tulee olla matalampia (erityisesti nykyisten kerrostalojen kohdalla).
- Voitaissiinko kadunvarteen suunnitellut talot kääntää toisin päin, niin että kuusikerroksinen osa olisi kadun varrella ja korkeampi osa kauempana kadusta?
- Voitaissiinko uudet talot sijoittaa kauemmas kadusta?
- Autotallien sijoittelua pitää muuttaa niin, että avaruuden tunne säilyy maantasolla eikä vain korkeammalta katsottuna.
- Katunäkymän tulisi olla ilmavampi saavuttaessa Uudenmaantien suunnalta.

- Ruiskadun puoleisessa päässä kadunvarren kerrostalot voisivat olla kuusikerroksisia pistetaloja.
- Pientaloissa kolmannen kerroksen tulisi olla pienempi kuin alempien kerrosten.

Kaavoituksen vastine:

Lähtökohtana on, että uudet rakennukset sopivat Peltolantien katukuvaan ja ympäristön rakennusten mittakaavaan. Rakennuksissa on enimmillään kahdeksan kerrosta eli saman verran kuin vastapäisissä taloissa Peltolantien toisella puolella.

Alueen suunnittelua varten laaditaan varjoisuustarkastelu, jotta asunnot ja pihatilat olisivat riittävän valoisia sekä kaavanmuutosalueella että sen ympäristössä. Peltolantien itäpuolella lähimmät asuintalot ovat yli 50 m päässä kaavaluonnoksen uusista taloista, joten niihin kohdistuva varjostusvaikutus on vähäinen.

Rakennusten sijainti tarkentuu kaavaehdotusvaiheessa luonnoksen hyväksymisen jälkeen. Lähtökohtana kuitenkin on, että Peltolantien varrella säilyy myös jatkossa puita kaavanmuutosalueen reunalla ainakin osassa aluetta.

Alueella on luontoarvoja, joiden säilymisedellytykset turvataan. Suuri osa tontista pysyy siis joka tapauksessa metsäisenä. Ehdotusvaiheessa tarkastellaan, voidaanko puita säilyttää enemmän kuin kaavaluonnoksessa. (Ks. kaavoituksen vastine kohdassa 3.1, s. 4.)

Mielipiteet perheasunnoista

- Perheasuntopainotteisuus on tärkeää.
- Kaikkien asuntojen on oltava perheasuntoja.

Kaavoituksen vastine:

Turun asuntotuotannossa noudatetaan kaupunginhallituksen hyväksymiä Turun kaupungin asunto- ja maapolitiikan periaatteita sekä rakennusjärjestystä. Perheasuntojen rakentamisesta määrätään kaavassa mutta niiden määrää ei ole vielä päätetty. Asunto- ja maapolitiikan periaatteiden mukaan perheasuntoja on oltava vähintään 25 % asunnoista. Tavoitteena on rakentaa alueelle myös kytkettyjä pientaloja. Ne sopivat hyvin perheasunnoiksi.

Mielipiteet rakentamisen vaikutuksesta naapureihin

- Rakentaminen ja uusien rakennusten perustaminen ei saa vaurioittaa naapuritaloja. Petreliuksen alueella ei ole karttojen mukaan tiedossa, millaista maa-ainesta talojen alla on.
- Rakentamisen aikaiset melu- ja pölyhaitat, ja näköalan häviäminen, ovat merkittäviä yhden asunnon pienomistajille. Kuinka kauan näin valtava rakennusvaihe kestäisi?
- Kuntoutuskeskuksessa on käytetty asbestia, ja asukkaat ovat huolissaan asbestimateriaalien haittojen siirtymisestä lähiympäristöön. Vanhojen rakennusten purkutyössä on riskinsä liittyen itse rakennuksen purkamiseen, purkujätteiden kuljetuksiin ja säilytykseen sekä pölyn leviämiseen purkamisen aikana. Onko asiasta tehty/tekeillä suunnitelmaa, joka olisi asukkaiden nähtävillä ennen töiden aloitusta? Miten ja kuka on vastuussa purkutöiden suunnittelusta ja valvonnasta?

Kaavoituksen vastine:

Rakennusten purkamisesta ei saa aiheutua haittaa lähialueen asukkaille. Asbestipurkua valvotaan tarkasti. Purkamisessa on noudatettava kaupungin ympäristönsuojelun määräyksiä ja sille on haettava purkulupa Turun rakennusvalvonnalta ennen työn aloitusta.

Luvassa voidaan asettaa ehtoja purkutyön suorittamisesta, mm. haitallisten aineiden käsittelystä.

Rakennepiirustusten mukaan nykyinen kuntoutuskeskusrakennus on perustettu moreenille ja osittain kalliolle, joten uusien rakennusten perustukset ovat todennäköisesti tavanomaisia. Perustusrakenteet suunnitellaan tarkemmin rakennuslupavaiheessa kaavanmuutoksen valmistuttua. Rakennuslupaa haettaessa lähtökohtana on, että rakentaminen ei saa vahingoittaa naapuritaloja.

Kaavan toteutumisen on arvioitu kestävän noin 8–10 vuotta. Alueen rakentaminen vaiheistetaan muutaman rakennuksen kokonaisuuksiin, joiden rakentamisajat päätetään myöhemmässä vaiheessa.

Mielipiteet nykyisistä rakennuksista

- Suojeltava rakennus tulee kaavoittaa julkiseen käyttöön, esimerkiksi kylätaloksi, jossa voisi olla kahvila-, lounas-, harraste- ja kokoontumistiloja.
- Toivotaan lastenkotirakennuksen muuttamista asunnoiksi.
- Ensisijaisesti kuitenkin nykyiset rakennukset tulee säilyttää asemakaavalla. Kaavan tulee mahdollistaa rakennusten uusiokäyttö ja uudisrakentaminen nykyisen rakennuksen yläpuolelle esimerkiksi uusien pilarirakenteiden avulla.

Kaavoituksen vastine:

Suojellulle lastenkotirakennukselle etsitään sopivaa käyttöä, joka mahdollistaa rakennuksen arvojen säilyttämisen. Käyttötarkoitusta ei päätetä kaavaluonnoksessa vaan vasta kaavaehdotusvaiheessa.

Arkkitehtuuritoimisto B & M:n lausunnon (2024) mukaan olisi erittäin haasteellista muuttaa kuntoutuskeskusrakennus muuhun käyttöön tai tehdä siihen lisäkerroksia. Siksi rakennusta ei esitetä säilytettäväksi. (Ks. kaavoituksen vastine kohdassa 3.2.)

Mielipiteet luonnon ja viheralueiden huomioimisesta

- Suunnitelma tuhoaa alueen luonnonläheisyyden/vehreyden.
- Erityisenä huolenaiheena koemme lähiluonnon kuormituksen valtavan kasvun.
- On jätettävä enemmän puita kadun varrelle.
- Kadun ja uusien rakennusten väliin tarvitaan ainakin 35 m leveä puistokaistale / ainakin yhtä paljon tilaa kuin Peltolantien toisella puolella.
- Tulee säilyttää vastapäisten talojen näkymä metsään.
- Linnunhernetikkukoin esiintymät ovat purettavaksi suunnitellun rakennuksen välittömässä läheisyydessä. Tämä asettaa erittäin korkeat vaatimukset rakennusten purkutyölle, jotta esiintymiä ei hävitetä purkutyön yhteydessä. Huolta herättävät myös purku- ja rakennustöiden seuraukset, esimerkiksi pölyn vaikutus tikkukoiesiintymään.
- Kaavassa on varattava riittävän laaja rakentamaton alue linnunhernetikkukoin esiintymien ympärille. Esiintymien alueet on aidattava tai muuten suunniteltava niin, että ne säilyvät koskemattomina eikä niille muodostu kulkuväyliä.
- Kaavanmuutosalueen rakennuksissa pesii uhanalaisia tervapääskyjä. Tervapääskyjen pesintää ei saa häiritä purkamisella tai rakentamisella, ja niiden laajoille lentoreiteille täytyy jättää tilaa.

Kaavoituksen vastine:

Alueesta on laadittu useita luontoselvityksiä. Lähtökohtana on, että säilytetään arvokkaat luonnonympäristöt ja ohjataan virkistysreitit niin, etteivät suojeltavat luontokohteet vaarannu. Tontin puustosta on tehty puustoselvitys, jossa metsäiset alueet on arvoluoki-

tettu (ks. kaavoituksen vastine kohdassa 3.1, s. 4). Kaavaluonnoksessa suurin osa metsäalueista säilyy. Myös avoimempien alueiden puita voidaan säilyttää muun muassa Peltolantien varrella ja suojeltavan rakennuksen ympärillä.

Kaavaluonnoksen perusteella laaditaan kaavaehdotus. Siinä voidaan antaa määräyksiä toimenpiteistä, jotka edistävät muun muassa linnunhernetikkukoin säilymistä sekä rakentamisen aikana että sen jälkeen. Kaavaluonnoksen Lamellit-versiossa lähimmät talot sijaitsevat verrattain kaukana tikkukoialueesta: lähin kerrostalo noin 28 m päässä, pysäköintitila noin 22 m päässä ja pientalot noin 12–13 m päässä.

Lintujen pesintää ei saa lain mukaan häiritä, ja tervapääskyjen huomioimisesta voidaan mahdollisesti muistuttaa myös kaavamääräyksellä. Lisäksi kaavaan voidaan tarvittaessa laittaa velvoite poistettavien tervapääskynpesien korvaamisesta uusilla pesäpaikoilla, esimerkiksi siten, että tehdään pesiä rakennusten seiniin.

Mielipiteet liikennejärjestelyistä

- Ollaan huolissaan kasvavasta liikennemäärästä ja sen vaikutuksista etenkin jalankulkijoiden turvallisuuteen.
- Ajoreitit tulee järjestää Peltolantieltä, ei Ruiskadulta.
- Autot eivät saa kulkea Luolavuorenkujan eivätkä Rypsiolun kautta.
- Nykyiset liikennejärjestelyt ovat jo erittäin hankalat Ruiskadun päiväkodin, Petreliuksen uimahallin ja Turun ammatti-instituutin kuormittaessa aamuisin ja työpäivien päätteeksi Ruiskadun ja Peltolantien risteystä. Myös Peltolantien valo-ohjattu risteys Uudenmaantielle on liikennevalojen ajoituksen suhteen erittäin epäonnistunut ja vaatisi selvästi tarkempaa suunnittelua liikennevirtojen ajoitukseen.
- On huomioitava paremmin alueen sisäiset kävely- ja pyöräilyreitit, jotta ei ohjata kävelijöitä ja pyöräilijöitä Peltolantien varteen.
- Toivotaan useampi kuin yksi kävelyreitti metsään.
- Liikennesuunnitelmat eivät saa heikentää alueen puistomaisuutta.

Kaavoituksen vastine:

Peltolantien kapasiteetti riittää, mutta tonttiliittymien suunnittelussa on keskityttävä sujuvuuteen ja turvallisuuteen. Alueelta osoitetaan ajoyhteyksiä Ruiskadun lisäksi Peltolantielle. Liikennekonsultti on tehnyt liikennetuotosarvion, jonka mukaan liittymät toimivat myös uuden rakentamisen toteuduttua. Liikennesuunnittelussa on huomioitava Peltolantien liittymävälit sekä Uudenmaankadun välityskyky. Kaavan vaikutusta Ruiskadun liikennemäärään voidaan vähentää rajoittamalla läpiajoa kaavanmuutosalueella.

Suunnittelussa huomioidaan kävely- ja pyöräilyreittien sujuvuus ja turvallisuus sekä kaavanmuutosalueen sisällä että sen vieressä. Alueen halki voidaan järjestää useita kävely-yhteyksiä Honkamäenpuistoon. Kaavaluonnoksessa yksi niistä on suora ja toiset mutkittelevampia.

Mielipiteet vuorovaikutuksesta ja kaavan valmistelusta

- Läpinäkyvyyden vuoksi on tärkeätä, että alueen kehittämisestä voidaan keskustella.
- Kaavan valmistelussa tarvitaan lisää läpinäkyvyyttä ja omistajien taloudelliset motiivit on voitava tuoda keskusteluun ennen kaavamuutoksen käsittelyä.
- Asukkaiden tulisi saada lisää tietoa kaikista alueeseen liittyvistä suunnitelmista ja hankkeista.

Kaavoituksen vastine:

Kaavaprosessin aikana on järjestetty yleisötilaisuus ja osallisia on kuultu ja kuullaan kaavan valmistelu- ja ehdotusvaiheessa. Lisäksi pyydetään kommentteja eri viranomaisilta. Osallisten ja viranomaisten näkemyksistä kerrotaan tässä vuorovaikutusraportissa.

Kaupunki toimii kaavan laatijana, ja valmiin kaavan hyväksyy kaupunginvaltuusto. Ennen hyväksymistä tehdään kaavaselostus, jossa arvioidaan kaavan toteutukseen liittyviä taloudellisia vaikutuksia kaupungin näkökulmasta.

Kaupunki on tiedottanut alueen muista merkittävistä hankkeista, joihin kuuluvat muun muassa seuraavat asemakaavanmuutokset:

- Osoitteeseen Virvoituskentie 3 laadittiin kaavanmuutos, joka tuli voimaan 13.8.2022. Kaavanmuutos mahdollistaa sen, että voidaan rakentaa kerrostaloja Luolavuoren entisen vanhainkodin kohdalle. Kaavanmuutoksen aineistoja voi tarkastella kaavahaussa (www.turku.fi/kaavahaku) kohdasta Voimassa olevat asemakaavat. Tietoja voi hakea kaavan työnimellä (Virvoituskentie) tai kaavatunnuksella 13/2018.
- Myös entisen kaupunginpuutarhan alueelle valmistellaan kaavanmuutosta. Sen internetsivulle pääsee kaavahaun kohdasta Vireillä eli valmistelussa olevat asemakaavat. Tietoja voi hakea kaavan työnimellä (Kaupunginpuutarhan alue) tai kaavatunnuksella 6/2018.

Muut mielipiteet

- Kaavamääräyksissä tulee huomioida energia-asiat ja ekologisuus.
- Kaavassa tulee määrätä kulkuväylien ja parkkipaikkojen pintamateriaaleista ja istutuksista.
- Ei tule sallia yleistä häiriötä lisäävää toimintaa, kuten ravintolaa.

Kaavoituksen vastine:

Kaavamääräykset laaditaan ehdotusvaiheessa, ja silloin voidaan huomioida mielipiteissä mainittuja asioita.

Liite 1: Yleisötilaisuuden muistio

Aihe:	Luonnosvaiheen yleisötilaisuus	
Aika:	Tiistaina 9. huhtikuuta 2024 klo 17.00–18.40	
Paikka:	Ruiskatu 8, auditorio	
Läsnä:	Keskinen, Pirkko, puheenjohtaja	Turkuseura
	Tiainen, Satu, kaavoitusarkkitehti	Turun kaupunki, kaavoitus
	Jaakkola, Harry, liikennesuunnittelija	Turun kaupunki
	Helin, Janne, aloitteentekijän konsultti	Arco Architecture Company
	Seppälä, Jari, aloitteentekijän edustaja	Jatke
	Reinikainen, Anni, kaavakonsultti	Arkkitehtuuritoimisto B & M Oy

Muita osallistujia yhteensä n. 100

Tilaisuuden avaus

Puheenjohtaja avasi tilaisuuden klo 17.00.

Lähtökohdat

Kaavoitusarkkitehti Satu Tiainen esitteli asemakaavanmuutoksen aikataulua, kaavoituksen tavoitteita ja suunnittelualueen nykytilaa. Kaavamuutosaloitteen teki Jatke Oy, ja kaava on tullut vireille 24.9.2022. Kaavamuutoksen tavoitteet hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa vuonna 2022. Tavoitteisiin on tullut muutoksia, ja uudet tavoitteet hyväksytään lautakunnassa myöhemmin. Petreliuksenportin asemakaavamuutoksen hyväksyy kaupunginvaltuusto. Tavoitteellinen hyväksymisaika on kesällä 2025.

Kaavanmuutoksella mahdollistetaan asuntojen sekä palvelu- ja liiketilojen rakentaminen kuntoutuskeskus Petrean tontille. Aarne Ehojen suunnittelema kuntoutuskeskuksen rakennus todennäköisesti puretaan mutta asemakaavassa aiotaan suojella 1930-luvulla rakennettu vanha lastenkotirakennus. Myös osa nykyisistä istutuksista ja arvokkaat luontoalueet säilytetään.

Tavoitteena on, että uusi asemakaava tulee voimaan vuonna 2025. Tarkempia tietoja kaavanmuutoksesta on osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ([turku.fi](https://www.turku.fi)). Muita kaavanmuutosaineistoja pääsee tarkastelemaan osoitteesta <https://www.turku.fi/kaavahaku>.

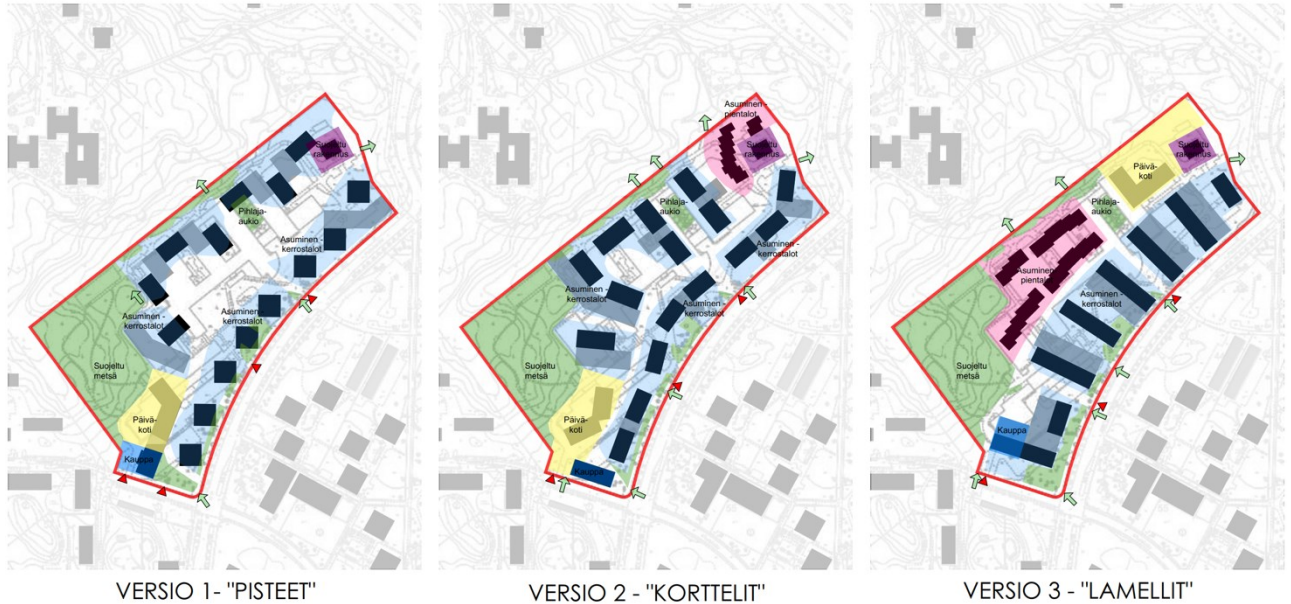
Maankäyttöluonnokset

Janne Helin Arco Architecture Companysta esitteli alustavia maankäyttöluonnoksia. Luonnoksia voi tarkastella kaavanmuutoksen [internetsivulla](#). Alustavia maankäyttövaihtoehtoja on laadittu kolme. Pisteet-versiossa alueelle esitetään pistemäisiä kerrostaloja ja Korttelit-versiossa kapeita lamellityyppisiä taloja sekä muutama pientalo. Lamellit-versiossa on kadun varrella lamellitaloja päädyt kadulle päin ja kauempana kadusta rivitaloja tai townhouseja. Lisäksi alueella on kaikissa versioissa kauppa ja päiväkotit.

Maankäytönsuunnittelun periaatteena on luoda aikaa kestävä kokonaisratkaisu, jonka nimittäjiä ovat:

- identiteetiltään tunnistettava ja arkkitehtuuriltaan puhutteleva korttelikokonaisuus
- rakennetun ja rakentamattoman ympäristön yhteensovitus (rakennukset, puistot, luonnontila)
- jalankulun sekä pyöräilyn luontevat reitistöt alueelle, alueella ja alueelta

- eri asumismuotojen (kerrostalo, townhouse), mittakaavan (yksiöt, perheasunnot) sekä hallinnan (omistus, vuokra) variaatiot
- eri toimintojen (päivittäistavarakauppa) sekä palvelujen (päiväkoti) sijoittuminen ja sijoittaminen alueelle
- olevan viher- ja eliöstöympäristön huomioiminen ja sitä täydentävän maisema-arkkitehtuurin merkittävä rooli

Keskustelu

Lähtökohtien ja maankäyttöluonnosten esittelyn jälkeen osallistujat saivat esittää kysymyksiä ja kommentteja. Puheenjohtajana toimi Pirkko Keskinen Turkuseurasta. Ohessa on keskustelun sisällöstä yhteenveto, jossa puheenvuoroja on muokattu tiiviimmiksi. Keskustelu äänitettiin.

Asukkaan kommentti: Mistä alueelle tulevat sisäänajoliittymät? Riittääkö kolme liittymää 500 uudelle autolle?

Janne Helin, Arco: Liikennekonsultti on tehnyt liikennetuotosarvion, jonka mukaan liittymät toimivat. Suunnittelussa on huomioitava myös Peltolantien liittymäväli sekä Uudenmaankadun välityskyky.

Asukkaan kommentti: Mikä on Luolavuorenkujan ja Ruiskadun pyörätien tulevaisuus?

Harry Jaakkola: Luolavuorenkujaa ja Ruiskadun jatkeena olevaa Ruispolkua ei ole tarkoitus avata autoliikenteelle.

Asukkaan kommentti: Osoitteessa Virvoituksentie 3 on hyväksytty asemakaava ja asunnot ennakkomarkkinoinnissa. Onko Varhan [Varsinais-Suomen hyvinvointialueen] tarpeet huomioitu, ja onko alueella palveluita riittävästi uudelle asukasmäärälle?

Satu Tiainen (vastattu yleisötilaisuuden jälkeen): Petreliuksenportti-kaavanmuutos on annettu tiedoksi hyvinvoinnin hallinnolle (nykyisin osa Varhaa) sekä kasvatuksen ja opetuksen hallinnolle. Alueella on tarvetta uudelle päiväkodille, mikä huomioidaan kaavanmuutoksessa.

Asukkaan kommentti: Miten pysäköintirakennukset näkyvät kadun suuntaan?

Janne Helin, Arco: Kadun suuntaan rakennusmassa on kaksikerroksinen, josta yksi kerros on maan päällä. Pysäköintilaitoksen katolla on yhtiökohtainen esteetön leikki- ja oleskelualue. Rakennusten väliin jätetään tilaa uusille puille.

Osallistujan kommentti: Alueella on uhanalainen perhos- ja kasvilaji, jonka säilyminen on mainittu Turun kaupunkistrategiassa. Nyt viereen suunnitellaan tuhannen asukkaan asuinalueutta ja lajin elinoloja kavennetaan merkittäväällä tavalla. Pitäisi säilyttää ja ennallistaa myös ne syylälinnunhernealueet, joilla ei tällä hetkellä ole linnunhernetikkukoita, jotta tikkukoi voi levitä.

Janne Helin, Arco: Suunnitelmassa asfalttikentät vähenevät ja rakennusten pinta-ala pienenee. Kaavahanke ei vaaranna lajin säilymistä, vaan se pyritään turvaamaan. Keinoina ovat aitaaminen ja valonsaanti sekä tiedotus.

Asukkaan kommentti: Mitä tekemistä suunnitelmilla on todellisuuden kanssa? Tuleeko lopulta jotain muuta kuin mitä tässä esityksessä esitellään? Millainen alue on rakentamisen aikana (liikenne ym.), ja kuinka tikkukoit huomioidaan silloin? Miten havainnekuvat toteutuvat?

Janne Helin, Arco: Asemakaavassa osoitetaan rakentamisen määrä ja tavoite, havainnekuvalla esitetään yksi mahdollinen toteutusvaihtoehto. Tikkukoit voidaan huomioida rakentamisaikana rajaamalla pääsyä niiden alueelle.

Satu Tiainen: Havainnekuvat eivät ole sitovia, mutta niiden perusteella laadittava asemakaava on. (Täydennys yleisötilaisuuden jälkeen: Se, kuinka täsmällisesti rakennusten tulee muistuttaa havainnekuvia, riippuu asemakaavamääräysten ja -merkintöjen tarkkuudesta. Osa asemakaavoista on hyvinkin tarkkoja.)

Asukkaan kommentti: Turku on ilmastokaupunki, joten suunnittelua on tehtävä kestävyiden ja ilmastotavoitteiden näkökulmasta. Miksi kaavan lähtökohtana ei ole, että hyödynnetään nykyistä kuntoutuskeskusrakennusta? Pidän parhaana Lamellit-vaihtoehtoa, mutta näkymästä tulee raskas, jos sekä talo että pysäköintitila ovat kadun varrella. Voidaanko kadun varren puut säilyttää vetämällä pysäköintitiloja kauemmas kadusta? Kaavassa on merkittävä säilytettäväksi jokainen puu, joka voidaan säilyttää.

Satu Tiainen: On hyvä ajatus merkitä säilytettäviä puita kaavaan. Keskustelemme, tarvitaanko kirjallinen selvitys mahdollisuuksista muuttaa Petrean rakennus tai osa siitä asunnoiksi.

Asukkaan kommentti: Mistä suuret kerrosalaluvut tulevat? Mikä taloudellinen arvo rakentamiselle on määritelty? Voisiko alueelle suunnitella vähemmän kerrosalaa? Mitkä ovat Jatkeen suurimmat omistajat?

Jari Seppälä, Jatke Oy: Minimimäärää rakentamiselle ei ole, mutta nykykaavassa on noin 29 000 kerrosneliömetriä. Jatke on yksityisomisteinen yritys.

Osallistujan kommentti: Olisi hyvä, jos voitaisiin säilyttää nykyistä rakennusta. Pidän Lamellit-versiosta eniten. Voiko lamellivaihtoehdossa olla mikä vain kattomuoto? Toivon rakennuksiin harjakattoja. Mikä energiamuoto alueelle on suunniteltu?

Janne Helin, Arco: Kattomuoto voidaan määritellä kaavalla. Myös energiamuodosta (esim. kaukolämpö tai -kylmä) voidaan määrätä kaavassa.

Asukkaan kommentti: Tuleeko viherkatoille nurmea vai jotakin ekologisempaa?

Janne Helin, Arco: Lamellivaihtoehdossa autosuojien kattopinnat ovat osittain viherkattoina ja osittain asukaspihoina. Katoille voi tulla esimerkiksi maksaruohoa.

Asukkaan kommentti: Voiko kerrosluku olla pienempi?

Janne Helin, Arco: Eri ratkaisuja tutkitaan.

Asukkaan kommentti: Toivotaan vähemmän asuntoja alueelle. Myös puretun vanhainkodin paikalle (osoitteeseen Virvoituksentie 3) on tulossa asuntoja, ja yhteensä uusia asukkaita on liikaa. Asukasmäärän kasvu lisää metsän kulumista.

Aukkaan kommentti: Voidaanko nykyiset puut säilyttää Ruiskadun varrella? Säilyvätkö kadunvarsipaikat? Talvikunnossapito on ollut Ruiskadulla huonoa, koska lunta ei viedä pois eikä sille ole tarpeeksi tilaa. Ruiskadun risteys on jo nykyään tukkoinen aamulla.

Janne Helin, Arco: Kadunvarsiautopaikat ovat kaupungin katualueella. Riippuu kaupungin päätöksistä, säilyvätkö autopaikat. Suunnitelmassa säilytetään osa kadunvarsipuista ja uusia puita voidaan istuttaa. Vain pieni osa Petreliuksenportin liikenteestä tulisi Ruiskadun kautta.

Osallistujan kommentti: Kuka vastaa kaavanmuutosalueen (Peltolantie 3:n) kunnossapidosta? Siellä on paksut lehtikasat, jotka tulevat meidän pihallemme.

Satu Tiainen: Tontin omistaa yhä Kansaneläkelaitos.

Jari Seppälä, Jatke Oy: Viedään Kansaneläkelaitokselle terveiset kunnossapidosta.

Osallistujan kommentti: Tuleeko liikaa liikennettä Peltolantien ja Uudenmaantien risteykseen?

Osallistujan kommentti: On tärkeää suunnitella viheralueet nykyisten puiden mukaan, koska uusien puiden kasvaminen kestää kauan.

Janne Helin, Arco: Suurin osa tontin nykyisistä viheralueista säilyy.

Osallistujan kommentti: Tontin koillisosassa kasvaa jalopuita, joita ei ole esitetty säilyviksi.

Aukkaan kommentti: Antero Siivolan yritys rakensi Kelan kuntoutustutkimuskeskuksen pihalueet vuonna 1972. Alkuperäiset istutukset ovat säilyneet hyvin. On mahdollista, että tikkukoi on tullut rakennusmaiden mukana. Jos Turkuun halutaan 100 000 ihmistä lisää, jonnekin pitää tehdä asuinalue. Kiitän Janne Heliniä hyvästä työstä.

Aukkaan kommentti: Peltolantien ja Ruiskadun risteyksessä on usein ruuhkaa. Onhan tulevassa suunnitelmassa huomioitu, että liikennettä on molempiin suuntiin?

Harry Jaakkola: Peltolantien kapasiteetti riittää, mutta tonttiliittymissä on keskityttävä sujuvuuteen ja turvallisuuteen. Kaavanmuutosalueen ympäristö on pyöräilyn, kävelyn ja joukkoliikenteen aluetta, jota tuetaan suunnittelun keinoin.

Aukkaan kommentti: Päiväkoti sopii alueen pohjoispäähän. Lumo-ohjelmassa linnunhernetikkukoi on esimerkki uhanalaisen lajin säilyttämisestä. Olen huolissani siitä, miten tikkukoihin vaikuttavat rakentamisaika ja ihmisten liikkuminen alueella.

Jari Seppälä, Jatke Oy: Alue aidataan rakentamisen ja käytön aikana. (Tiaisen kommentti yleisötilaisuuden jälkeen: Käytännössä tikkukoialueita ei välttämättä aidata käytön aikana joka suunnalta, mutta kulkureitit ohjataan esimerkiksi muureilla niin, etteivät ihmiset kulje tikkukoialueen läpi.)

Aukkaan kommentti: Mihin Ruiskatu 2:n päiväkodin toiminnot siirtyvät?

Satu Tiainen: Kaavoituksen tiedossa ei ole, että osoitteessa Ruiskatu 2 sijaitseva nykyinen päiväkotia aiottaisiin purkaa. (Täydennys yleisötilaisuuden jälkeen: Se mitä nykyiselle päiväkodille tapahtuu, riippuu kaupungin palveluverkon suunnitelmista, jotka saattavat tarkentua ja muuttua.)

Aukkaan kommentti: Toivotaan, että alueella säilyisi uimahalli.

Aukkaan kommentti: Toivotaan kiertoliittymää Ruiskadun ja Peltolantien risteykseen.

Harry Jaakkola: Tutkitaan ehdotusta, mutta tila on luultavasti liian ahdas.

Pirkko Keskinen: Kiitos kommentteista. Luonnoksista voi esittää mielipiteitä myös yleisötilaisuuden jälkeen, mieluiten 23.4.2024 mennessä.

Tilaisuuden päätös

Puheenjohtaja Pirkko Keskinen ja kaavoitusarkkitehti Satu Tiainen päättivät tilaisuuden klo 18.40.

Muistion vakuudeksi

Satu Tiainen, Turun kaupunki, kaavoitus
puhelin: 040-168 4810
etunimi.sukunimi@turku.fi